

Internationalisering in de sectoren

Toeleverende bedrijven in de agrofoodsector werken internationaal. Productiebedrijven verleggen hun werkterrein. En Nederlandse sectoren hebben een vooraanstaande positie als het om kennis gaat. Voor vrijwel elke sector geldt dat de hele keten internationaal werkt. Wat betekent dit voor het onderwijs? Woordvoerders uit acht sectoren geven hun visie.

UITGANGSMATERIALEN

Toine Hattink, sectordirecteur Internationaal Food & Agribusiness en Tuinbouw en akkerbouw, HAS Hogeschool

“Deze sector is kennisintensief en internationaal georiënteerd. Bedrijven in de sector zijn actief op de internationale arbeidsmarkt. Dat

daagt onderwijsinstellingen uit, want afgestudeerden moeten kunnen functioneren in de internationale setting. De uitdaging is voldoende mensen te scholen met een adequate opleiding. De vraag uit de sector is op dit moment groter dan het aanbod. Oplossingen liggen in een verbeterde afstemming van het opleidingsaanbod op concrete behoeften van bedrijven en het versterken van betrokkenheid van bedrijven bij de onderwijsinstellingen.”

DAIRY

Adriaan Vernooij, projectleider Animal Sciences Group (ASG) (Wageningen UR)

“Zuivel is een

exportproduct. Hoewel de primaire productie vooral in Nederland plaatsvindt, is de keten er om heen internationaal gericht. Voor mbo-leerlingen in de melkveehouderij is een internationale focus misschien niet zo vanzelfsprekend. Maar het is wel belangrijk dat ze zicht hebben op wat er in de wereld gebeurt. Voor studenten in het hoger onderwijs is internationale gerichtheid noodzaak. Daarom werken we samen met Dutch Dairy Centre (DDC) - een samenwerking van verschillende bedrijven in de zuivelsector - aan een programma voor studenten met gastdocenten, stagemogelijkheden en een kennismakingsprogramma. “Ons kennisniveau op gebied van zuivel is hoogstaand, maar die kun je niet zo maar exporteren. Bij introductie van innovaties in het buitenland zorgen Nederlandse bedrijven vaak zelf voor een begeleidingsprogramma of een training. Wil je dat nieuwe kennis echt aanslaat, dan zul je ook moeten zorgen voor een goed onderwijssysteem.”

TUINBOUW

Jan-willem Donkers, programmaleider Onderwijsvernieuwingsprogramma Plant en projectleider Innovatiemotor Aalsmeer Hogeschool Inholland

“De Nederlandse glastuinbouwsector is exportgericht en werkt erg internationaal.

Bedrijven hebben productie- of afzetlocaties in het buitenland en je ziet dat die internationale focus toeneemt. Door de crisis hebben vooral kassenbouwers hun werkterrein nadrukkelijker verplaatst naar het buitenland. In het kielzog hebben ook telers hun aandacht verlegd. Telers brengen er hun kennis, maar er is meer nodig. Je zult ook samen met de lokale partijen moeten investeren in een onderwijsinfrastructuur. Onze groene kenniskolom van vmbo tot wo is ijzersterk en uniek en voor veel landen interessant. Onderwijs en bedrijfsleven – kunnen daarom een belangrijke rol spelen bij de opbouw van een lokale kennisinfrastructuur.”

URBAN GREEN

Olaf van Kooten, hoogleraar Tuinbouwproductietekens (Wageningen University) en lector Duurzame verbindingen in de Greenports (Hogeschool Inholland)

“De tuinbouwsector werkt al jaren internationaal, maar er is wel wat aan het veranderen. Er is een

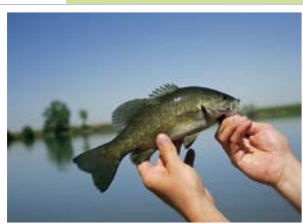
neiging, zeker binnen de EU en VS en nog sterker in China, lokaal geproduceerd voedsel beter te waarderen. Daardoor komt het wereldwijde transport van producten onder druk te staan. Je zult je productietekens lokaal moeten organiseren. Voor deze transitie zijn afgestudeerden nodig met internationale competenties: beheersing van talen, flexibel, niet vastgeroest. Een manier om dat aan te leren zijn projecten waarbij studenten samen met bedrijfsleven aan vraagstukken uit de praktijk werken.”

AARDAPPEL

Kees Knook, directeur Ontwikkeling & Innovatie at Aeres Groep

“Op het gebied van aardappelen pootgoedteelt is Nederland op wereldschaal qua kennis leidend. Willen we die positie houden, dan zullen we moeten investeren in kennis: mensen opleiden en kennis delen. Samen met de Agrofoodcluster Noordoostpolder - bedrijfsleven, overheden en kennis- en onderzoeksinstituten - werken we aan een ‘Potato Business School’ die internationale opleidingen aanbiedt voor plantenteelt en technologie. Door deze samenwerking die aansluit bij initiatieven van en agenda van het CIV Akkerbouw en het CoE Open Teelten, kunnen we het onderwijs versterken. Zo werken we aan een professionaliseringsslag in de internationale markt.”

AQUACULTUUR

Arjo Rothuis, onderzoeker internationale aquacultuur & visserij, IMARES Wageningen UR

“De vraag naar visproducten neemt mondiaal toe. De wereldbevolking groeit, vis is in veel landen een belangrijk element van het voedingspakket. Bovendien zie je in de EU en de VS een verschuiving van vlees naar vis.

Omdat visvangst niet meer aan de groeiende vraag kan voldoen, staat aquacultuur sterk in de belangstelling. De markt in deze sector is erg internationaal gericht. Nederland handelt veel in vis en is leidend op het gebied van visvoer. En op gebied van kennisontwikkeling speelt Nederland een vooraanstaande rol. Ons land kan voorzien in de groeiende behoefte aan kennis op aquacultuurgebied. Daarvoor is het van belang dat onderwijs- en kennisinstellingen en gespecialiseerde bedrijven gezamenlijk gaan opereren in nieuwe internationale markten”.

VARKENS

Harm Holleman, internationaal projectmanager bij Groenhorst en projectleider bij CIV Agrofood

“Nederlandse bedrijven in de varkenssector verplaatsen hun activiteiten steeds vaker naar het buitenland, zoals in zuidoost Azië. Ze introduceren er duurzame technieken zoals luchtreinigers, welzijnsvriendelijk stalconcepten of laten zien hoe je veilig veevoer kunt garanderen. Tot nu toe organiseren ze die kennisoverdracht zelf. Door samen te werken met kennisinstellingen kun je het op een hoger peil brengen. Voor jonge afgestudeerden liggen er veel internationale kansen in de periferie van de varkenssector.”

POULTRY

Eltjo Bethlehem, projectleider Poultry Expertise Centre PTC+

“80 tot 90 procent van de pluimveebedrijven werkt internationaal. Andere landen, vooral buiten Europa, kijken met toenemende belangstelling naar onze sector. Vooral de ketengerichte benadering, de ‘Dutch Approach’, staat in de belangstelling. Daarom richt het Poultry Expertise Centre - een samenwerkingsverband van bedrijven, overheid en kennisinstellingen - zich op internationale ontwikkelingen. Met internationale cursussen in BTEC-gecertificeerde opleidingen voor buitenlandse studenten op mbo-niveau. Een mooi voorbeeld is de manier waarop we met diverse partijen samenwerken aan de versterking van de pluimveesector in Mexico.”